

[Aage Fogh.]

selv har sammensparet nogen Kapital, har Forret, naar ellers Vilkaarene er lige. Jeg er fuldkommen enig med den højtærede Landbrugsminister i, at saadan maa det være, men saa staa der længere fremme i samme Afsnit:

„Under i øvrigt lige Forhold har den, der har ringest økonomisk Mulighed for alene ved egen Hjælp at erhverve Jord, Fortrinsret“;

og de to Bestemmelser harmonerer jo ikke rigtig. Det vil i Praksis sige, at hvis der er to unge, der har sørget for deres Uddannelse paa samme Maade, og den ene har sparet 10 000 Kr. sammen og den anden 12 000 Kr., saa har den, der har sparet de 12 000 Kr., samme Fortrinsret efter det første Punkt, men efter det sidste om den, der har den ringeste økonomiske Mulighed, maa det blive ham med de 10 000 Kr., der har Fortrinsretten. Det betyder vel ikke saa meget, men jeg synes, at det ser mærkeligt ud, naar man læser Paragraffen igennem, og derfor synes jeg, det bør rettes.

Saa er der § 22, hvortil jeg har et Par Bemærkninger. Nu er det mit Indtryk, at § 22 næsten aldrig bruges, og maaske aldrig har været benyttet, men der staa udtrykkeligt i § 22, at hvis en Mand vil sælge sit Brug, kan Staten forlange sig Bruget overdraget imod at betale de oprindelige Byggeomkostninger og saa give Erstatning for de Værdier, som Manden selv har tilført.

Jeg har været ude for et Eksempel for nylig, som jeg gerne vil nævne. Det drejer sig om en Statshusmand i Københavns Amt, som har et Brug, der, da det blev oprettet i 1934, kun kostede 12 000 Kr. at bygge. Han har siden forbedret det noget, ikke saa forfærdelig meget, for et Par Tusind Kroner. Nu er han blevet svagelig og vil sælge, og man har stillet ham i Udsigt, at Staten vil overtage det. Det vil sige, at de Bygninger, som det i Dag vil koste 35 000—40 000 Kr. at bygge, vil man nu overtage for ca. 14 000 Kr., nemlig de 12 000 Kr., som var Omkostningerne i 1934, plus de 2 000 Kr., han har forbedret det med. Denne Paragraf kan maaske være rimelig i normale Tider, men naar vi er inde i en saa stærk Konjunktur-stigning som nu, synes jeg, den virker for strengt; for det vil i Praksis sige, at hvis man skal afstaa sine Bygninger til denne Pris, kan man i alt Fald ikke faa saa mange Penge, at man kan købe selv den mest beskeden Beboelseslejlighed. Jeg forstaaer meget vel, at Paragraffen er sat ind for at modvirke Spekulation, og jeg kan give min Tilslutning til denne Hensigt, men jeg synes,

at der trænges til en lille Ændring, hvis den ikke skal komme til at virke for haardt, saafremt den virkelig bliver brugt, som den er skrevet.

Jeg kommer saa til § 8. Denne Paragraf er undergaaet væsentlige Ændringer siden i Fjor, og jeg maa straks sige, at medens det er lykkedes gennem Kommissionsarbejdet at samarbejde de mange gældende Jordlove, saa at de nu fremtræder i en forholdsvis overskuelig Form, kan dette ikke siges om § 8. Der er ingen, der kan paastaa, at den er virkelig overskuelig eller let tilgængelig. Jeg vil derfor spørge den højtærede Landbrugsminister, om der ikke skulde være en Mulighed for at ændre den noget og give den en saadan Form, at ogsaa almindelige Mennesker, der agter at overholde Loven, skulde kunne læse den med Fordel. Jeg har maattet læse den igennem mange Gange, inden jeg blev helt klar over, hvad det virkelig drejer sig om. Jeg kan f. Eks. ikke forstaa, at naar der er Tale om nedbrændte Ejendomme, har Staten Forkøbsret, hvis Grundværdien er 12 000 Kr. Hvis det er en Ejendom, der skal til Tvangsauktion, skal Grundværdien være 20 000 Kr. Hvis det er en Ejendom, der skal overtages ved Ejerskifte eller Bortforpagtning, skal den være 25 000 Kr., og hvis der er Tale om Ekspropriation, skal den ogsaa være 25 000 Kr. Hvorfor har man alle de forskellige Satser? Hvad er det, der betinger, at man har Forkøbsret til en Ejendom, der er brændt ned, og som skal sælges, naar den har en Grundværdi af 12 000 Kr., medens man ikke har Forkøbsret til en Ejendom med en Grundværdi af 10 500 Kr.? Hvis nu Ejendommen ligger saadan, at Jorden netop egner sig til Tillægsjord for maaske 2 eller 3 indeklemte Husmænd, der ligger op ad den, og som kunde dele de 10 000 Kr. Grundværdi, hvorfor skulde Staten saa ikke have Forkøbsret? Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst Fornuft i at sætte denne Grænse ved de 12 000 Kr.

Eller tag en Ejendom, der skal til Tvangsauktion! Vi ved alle, at naar en Ejendom kommer til Tvangsauktion, er det som Regel, fordi det er Kreditorernes sidste Udvej for overhovedet at skaffe sig Dækning, og det vil i Almindelighed sige, at Ejendommen er forfalden, men det er meget muligt, at en saadan Ejendom vil egne sig udmærket til at afgive Tillægsjord, fordi Bygningerne alligevel enten skal nedbrydes eller ombygges. Hvorfor skal Grundværdien være 20 000 Kr.? Og hvorfor skal Grundværdien være 25 000 Kr., før der er Forkøbsret til en Ejendom, der gaar i den frie Handel, hvis Ejendommen ellers ligger saadan, at den egner